הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תלט תמ

(ה) וְאִם פָּרַשׁ הַכֹּפֶר מִמְּקוֹם קְבִיעָתוֹ וּנְטָלוֹ הָעַכְבָּר מִשָּׁם, אֵין צָרִיךְ לַחֲזוֹר וְלִבְדֹּק, דְּכָל דְּפָרִישׁ, (ג) (ו) מֵרַבָּא פָּרִישׁ: **ב** [ב]שְׁנֵי צְבוּרִין אֶחָד שֶׁל חָמֵץ וְאֶחָד שֶׁל מַצָּה, וּשְׁנֵי בָּתִּים אֶחָד בָּדוּק וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ בָּדוּק, וּבָאוּ שְׁנֵי עַכְבָּרִים, זֶה נָטַל חָמֵץ וְזֶה נָטַל מַצָּה (ז) וְאֵין יָדוּעַ לְאֵיזֶה בַּיִת נִכְנַס זֶה שֶׁנָּטַל הֶחָמֵץ. וְכֵן שְׁנֵי בָּתִּים בְּדוּקִים וְצָבוּר אֶחָד שֶׁל חָמֵץ, וּבָא עַכְבָּר וְנָטַל (ח) וְאֵין יָדוּעַ לְאֵיזֶה בַּיִת נִכְנַס, אוֹ שֶׁיָּדַע שֶׁנִּכְנַס לְאֶחָד מֵהֶם וְנִכְנַס אַחֲרָיו (ט) וּבָדַק וְלֹא מָצָא כְּלוּם, (י) אוֹ שֶׁבָּדַק קְצָת מֵהַבַּיִת וּמָצָא כְּפָר, (ד) אֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזוֹר וְלִבְדֹּק. (כָּךְ הֵם דִּבְרֵי הָרַמְבַּ״ם, (יא) אֲבָל מַסְקָנַת הַפּוֹסְקִים אֵינוֹ כֵּן): [ג]הִנִּיחַ תִּשְׁעָה כְּרוֹת חָמֵץ וּמָצָא עֲשָׂרָה, (יב) צָרִיךְ לִבְדֹּק אַחַר כָּל הַתִּשְׁעָה. [ד]וְכֵן אִם הִנִּיחַ עֲשָׂרָה וּמָצָא תִּשְׁעָה, צָרִיךְ לִבְדֹּק אַחַר כָּל הָעֲשָׂרָה, שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים (יג) מַה שֶּׁהִנִּיחַ נִשֵּׂא וְאֵלּוּ אֲחֵרִים הֵם. (יד) [ה]וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהָנֵי מִלֵּי (טו) בִּקְשׁוּרִים יַחַד, אֲבָל אִם אֵינָם קְשׁוּרִים יַחַד (טז) אֵין צָרִיךְ לִבְדֹּק (יז) אֶלָּא אַחַר (ה) הָאֶחָד: **ד** [*] הִנִּיחַ חָמֵץ בְּזָוִית זוֹ וּמְצָאוֹ בְּזָוִית אַחֶרֶת, (יח) צָרִיךְ לַחֲזוֹר וְלִבְדֹּק:

ב שָׁם בַּגְּמָרָא וּלְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ב׳ (ה״א) וְאֵירְעָה בְּשִׁבְעָה וְכוּ׳ שֶׁכְּתוּב שָׁם בַּגְּמָרָא וְכֵן פָּתַב הָרֹאשׁ שָׁם.

ג שָׁם ״ (ע״א) וַחֲכָמִים תּוֹסְפְתָּא סוֹף פֶּרֶק (ד׳) [ה׳] דְּמַשְׁמַע שָׁנֵי (ה״ה).

ד שָׁם בַּגְּמָרָא וּבְתוֹסְפְתָּא חֲכָמִים. **ה** תּוֹסְפוֹת שָׁם (ד״ה הניח) מַהָא דְּבֵיצָה ״ (ע״ב).

ו שָׁם בַּגְּמָרָא (ע״ב) וַחֲכָמִים.

תמ דִּין חֲמֵצוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִפְקִיד אֵצֶל יִשְׂרָאֵל. וּבוֹ ד׳ סְעִיפִים:

א [א]אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִפְקִיד חֲמֵצוֹ אֵצֶל יִשְׂרָאֵל, (א) אִם הוּא (ב) חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ מִגְּנֵבָה וַאֲבֵדָה, בֵּין

א אֵינוֹ יְהוּדִי וְכוּ׳. דְּוָקָא כְּשֶׁלֹּא פָּרַשׁ (ז) וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ שְׁנֵי יְהוּדִים אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אֶחָד מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ יְהוּדִי וְנָכְרִי אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אֶחָד מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ יְהוּדִי וְקָטָן אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אֶחָד מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ יְהוּדִי וְאִשָּׁה אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אֶחָד מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ יְהוּדִי וְעֶבֶד אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אֶחָד מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ יְהוּדִי וְיִשְׂרְאֵלִי אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אֶחָד מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ יְהוּדִי וְכֹהֵן אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אֶחָד מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְקִיד אֶצְלוֹ יְהוּדִי וְלֵוִי

הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמ

שֶׁהוּא בְּבֵיתוֹ בֵּין שֶׁהוּא (ג) בְּכָל מָקוֹם בִּרְשׁוּתוֹ, (ס) [א] (ד) חַיָּב (ה) לְבַעֲרוֹ. הַגָּהָה: (ו) *וַאֲפִלּוּ חָזַר

בַּאֲר הֵיטֵב

א (ס) **חַיָּב לְבַעֲרוֹ.** וְאִם עָבַר וְלֹא בִּעֲרוֹ, כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״א) אִם בָּא אֵינוֹ יְהוּדִי אַחַר פֶּסַח רַשַּׁאי לִתֵּן לוֹ הֶחָמֵץ, וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לוֹמַר דְּאִסּוּר מַהֲאי טַעֲמָא לִתְּנוֹ לוֹ שֶׁמָּא יַחֲזוֹר הָאֵינוֹ יְהוּדִי וְיִמְכְּרֶנּוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְיִכָּשֵׁל יִשְׂרָאֵל בְּחָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח. עַד כָּאן. וְהַחֹק יַעֲקֹב (סק״ד) חוֹלֵק עָלָיו וְכָתַב דְּמִתָּר לוֹמַר לוֹ הֲרֵי מֻחְזָּה עַד תּוֹךְ הַפֶּסַח, אִסּוּר בַּהֲנָאָה לְאַחַר הַפֶּסַח. אֲבָל אִם עָשָׂה הַתַּקָּנָה בְּעֶרֶב פֶּסַח אַחַר שֵׁשׁ, אַף עַל גַּב דַּאֲפִלּוּ בְּשֵׁל אֵינוֹ יְהוּדִי וְקָבֵל עָלָיו אַחֲרָיוּת אִיתְיהּ בַּעֲשָׂה דְּתַשְׁבִּיתוּ׳ (שמות יב טו) מִשֵּׁשׁ וּלְמַעְלָה, מִכָּל מָקוֹם אַף עַל פִּי שֶׁעָבַר (וַאֲעַשָּׂה דְּהַשְׁבָּתָה שְׁרֵי בַּהֲנָאָה לְאַחַר הַפֶּסַח. וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דְּלִכְאוֹרָה נִרְאֶה כֵּן, סְגִי בְּמוֹצִיא חֲמֵצוֹ מֵרְשׁוּתוֹ אֲפִלּוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח, אֲבָל לְעִנְיַן עֲשֵׂה דְּהַשְׁבָּתָה לֹא מְהַנֵּי לֵיהּ אֲפִלּוּ מִן הַתּוֹרָה עַד שֶׁיְּבַעֲרֶנּוּ כו׳. וְעַיֵּן בְּשו״ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן מ״א מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי לְהָבִיא אֶת הָאֲרִי הַחַי הַגָּאוֹן זַ״ל מִמַּה שֶּׁהִשִּׂיג עָלָיו שְׁאֵרִי הַגָּאוֹן נַרּוֹ יָאִיר בְּפִתְיחַת סִפְרוֹ מְקוֹר חַיִּים (ריש סי׳ קלא ד״ה בדיקה וביטול אות ג). וְעַיֵּן שָׁם בְּסִימָן ל״ז בְּאֶחָד שֶׁכָּפַר חֲמֵצוֹ לְאֵינוֹ יְהוּדִי, וּבְתוֹךְ הַפֶּסַח הָלַךְ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת לַמַּרְתֵּף וְלָקַח הַבָּרָזָא מֵחֲבִית יַיִן שָׁרָף וְשָׁפַךְ מִמֶּנּוּ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ לְשָׁתוֹת אַחַר הַפֶּסַח, וְאַחַר הַפֶּסַח שְׁחָזַר הַיִּשְׂרָאֵל וְלָקַח מֵהָאֵינוֹ יְהוּדִי מְצָא הַבַּצַּע הַכְּלִי עִם הַיַּיִן שָׁרוּף, וּלְמֹחַשׁ מִיבָּעְיָא, דְּמִדַּאֲבָּיהּ הָאִישׁ הַהוּא, קָנוּ וְנִתְחַיֵּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ. וְעַל פִּי כָּפָה צְדָדֵי הַתֵּר הַמְכֹּאָר שָׁם בְּאֹרֶךְ נִרְאֶה לְהַקֵּל עַל כָּל פָּנִים, וְלֹא בְּשִׁתְּיָה, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ יְהוּדִי הַכָּפַד מְרֻבֶּה, וְלִרְווֹיֵיהּ דְּמִלְּתָא יֵשׁ לְעָרְבוֹ חַד בְּתַרֵי דְּהָכָא אִפְשָׁר לְהַתִּירוֹ אַף בִּשְׁתִיָּה עַל יְדֵי תַּעֲרוֹבוֹת חַד בְּתַרֵי וְעַיֵּן שָׁם בְּבֵית אֶפְרַיִם סִימָן ל״ח בְּאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁנִּגַּב חָמֵץ מִיִּשְׂרָאֵל קֹדֶם הַפֶּסַח, וּבְתוֹךְ הַפֶּסַח הִשְׁלִיכוֹ בַּלַּיְלָה לִפְנֵי בֵּית הַיִּשְׂרָאֵל, וְלֹא רָצָה הַיִּשְׂרָאֵל לִשְׁלוֹ וּנְטָלוֹהוּ לְמִבְצָר, וְאַחַר הַפֶּסַח הֶחֱזִירוּהוּ לוֹ, יֵשׁ לְצַדֵּד לְהַתִּיר, אַךְ אֵין לְהַתִּיר רַק בְּהַנָּאָה וְלֹא בַּאֲכִילָה. וְעַיֵּן שָׁם בְּשו״ת שֶׁבֶּט הַלֵּוִי (ח״ג סי׳ ע״ו בְּאֹרַח בְּגָנְבָא (אר״ח) סִימָן ע״ו בְּאֹרַח בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָה מְתֻגֶּנֶת) אֵינוֹ נוֹגֵעַ בִּיהוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם מֵאֵינוֹ יְהוּדִי עַל יְדֵי פְּקִדַּת הַשֵּׂר שֶׁבָּאָה תּוֹךְ הַפֶּסַח לְקַחַת מֵהָאֵינוֹ יְהוּדִי בְּצַד הַחוֹב כָּל הַנִּמְצָא, וּבְתוֹךְ הַנִּמְצָא הָיָה דִּגְן וְאֶת הַכֹּל לָקַח, וְאַחַר הַפֶּסַח הֵעִידוּ יְהוּדִים שֶׁאוֹתוֹ דִּגְן הָיָה מִתְּחִלַּת הַפּוֹר וּמֵרֻחָצִים, וְהָאֵינוֹ יְהוּדִי אוֹמֵר

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

עֲגוּנָה הָאֲמוּרָה עִם הַסֵּפֶר בֵּית אֶפְרַיִם חֵלֶק אֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן מ״א, עַיֵּן שָׁם:

א [א] **חַיָּב לְבַעֲרוֹ.** עַיֵּן בְּאֹרַח הַיטב. וְעַיֵּן בְּשו״ת שַׁאֲגַת אֲרְיֵה סִימָן ע״ז וְע״ח דְּלֹא מְהַנֵּי בְּטוּל וְהַפְקֵר בְּחָמֵץ שֶׁל אֲחֵרִים שֶׁקִּבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת, וְאֵין דֶּרֶךְ זֶה מוֹצִיאָתוֹ מִידֵי כָּל יִרְאָה וּכֵל יִמְצָא, וְאֵין לוֹ תַּקָּנָה אֶלָּא שְׁרָפָה אוֹ לְיַחֵד לוֹ בַּיִת אוֹ לַעֲשׂוֹת לוֹ מְחִצָּה עֲשָׂרָה טְפָחִים קֹדֶם פֶּסַח. וְכָתַב בְּסִימָן ע״ט וּבְסִימָן פ׳ שֶׁאִם לֹא עָשָׂה תַּקָּנָה זוֹ דְּיִחוּד בַּיִת אוֹ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שׁוֹמְרִים לְעַכּוּ״ם, כִּדְמְבֹאָר בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן ש״א סָעִיף א׳, וְסָעִיף ד׳. וְאִם דִּין הַמַּלְכוּת שֶׁמִּתְחַיֵּב בְּאַחֲרָיוּת אֲפִלּוּ בְּסְתָמָא מִשָּׁעָה שֶׁנַּעֲשָׂה שׁוֹמֵר אַף בְּלֹא קִנְיָן, נַמִּי הֲוֵי בִּרְשׁוּתָא דְּיִשְׂרָאֵל וַאֲפִלּוּ לֹא הִתְנָה שֶׁיִּהְא חַיָּב בְּאַחֲרָיוּת גְּנֵבָה, וּכְדִמְבֹאָר לְקַמִּיהּ: (ג) **בְּכָל מָקוֹם בִּרְשׁוּתוֹ.** וַאֲפִלּוּ הִשְׁכִּיר אוֹ הִשְׁאִיל לוֹ (ס) מָקוֹם בְּפָנַי עַצְמוֹ לַחֲמֵצוֹ בְּבֵיתוֹ אוֹ בַּחֲצֵרוֹ, נַמִּי לֹא מְהַנֵּי אִם קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת, (ג) דְּקִנְיָא לָן קִנְיָא, וְאִם כֵּן הֲרֵי מַגָּּח הֶחָמֵץ בְּבֵיתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל. מִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד (ד) אִם הִשְׁהָה אָצְלוֹ הֶחָמֵץ עַד לְאַחַר הַפֶּסַח, יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַפּוֹסְקִים (ה) דְּסִבְירָא לְהוּ דְּהֵיכָא שֶׁמִּיחֵד לוֹ מָקוֹם לַחֲמֵצוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר בְּ׳בַל יֵרָאֶה׳ אַף שֶׁקִּבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת, דְּבָעִינַן שֶׁיִּהְא הֶחָמֵץ מָצוּי תַּחַת יָדוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּפִקָּדוֹן בְּעָלְמָא שֶׁהוּא תַּחַת רְשׁוּתוֹ לְטַלְטֵל וּלְהַנִּיחַ בְּכָל פִּנָּה שֶׁרוֹצֶה, וּבְיִחֵד לוֹ מָקוֹם בְּפְנֵי עַצְמוֹ לֹא מִקְרֵי מָצוּי, וּמַתָּר הֶחָמֵץ (ו) לֶאֱכֹל וְלַהֲנוֹת מִמֶּנּוּ. וְיִחוּד מָקוֹם מִקְרֵי (ז) כְּשֶׁמְּיַחֵד לוֹ בְּפָנָיו בַּיִת אוֹ חֶדֶר אוֹ זָוִית בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בְּשִׁכִּירוּת (ס) אוֹ בְּשְׁאֵלָה, אֲבָל אִם קִבֵּל מִמֶּנּוּ פִּקָּדוֹן בִּלְי יִחוּד מָקוֹם וְאַחַר כָּךְ יִחֵד לוֹ מָקוֹם (ט) שֶׁלֹּא מִדַּעַת הָעַכּוּ״ם בַּעַל הַפִּקָּדוֹן, לֹא מְהַנֵּי, דְּשָׁמָּא הָעַכּוּ״ם אֵינוֹ חָפֵץ שֶׁיִּהְיֶה מַגָּּח חֲמֵצוֹ אֶלָּא בִּרְשׁוּת יִשְׂרָאֵל, וַאֲפִלּוּ עָשָׂה מְחִצָּה גַּם כֵּן לֹא מְהַנֵּי: (ד) **חַיָּב.** בְּשָׁעָה שֶׁהִגִּיעַ זְמַן הַבְּעוּר, אִם אֵין הָעַכּוּ״ם כָּאן שֶׁיַּחֲזִירוֹ לוֹ. וְאִם מְהַנֵּי בָּזֶה בְּטוּל וּמְכִירָה כְּמוֹ בְּחָמֵץ שֶׁלּוֹ, יֵשׁ דַּעוֹת בָּאֲחֲרוֹנִים, דְּהַרְבֵּה מַהֶם סְבִירָא לְהוּ דְּלֹא מְהַנֵּי כֵּיוָן שֶׁאֵין גּוּף הֶחָמֵץ שֶׁלּוֹ, וְהַרְבֵּה מַהֶם בְּמַעֲרָכָת חָמֵץ וּמְצָּה סִימָן ה׳ אוֹת ל״ג). וּלְפִי דַּעַת מָגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן א׳ יֵשׁ תַּקָּנָה, שֶׁיַּחֲזֹר וְיַפְקִידוֹ בְּיַד עַכּוּ״ם אַחֵר, אוֹ שֶׁיִּמְכֹּר הַבַּיִת שֶׁהֶחָמֵץ מֻנָּח בּוֹ לְעַכּוּ״ם, וְהָעַכּוּ״ם יִקַּבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת שֶׁל גְּנֵבָה וַאֲבֵדָה. וְהַנָּכוֹן שֶׁיַּעֲשֶׂה שְׁנֵיהֶם, דְּהֵינוּ מְכִירַת הַבַּיִת וְגַם מְכִירַת הֶחָמֵץ: (ה) **לְבַעֲרוֹ.** וְאִם עָבַר וְלֹא בִּעֲרוֹ וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, (י) [א]דַּעַת הָרַבֶּה פּוֹסְקִים דְּאִסּוּר בְּאֲכִילָה וּבְהֶנְאָה כְּמוֹ חָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח. וּמִכָּל מָקוֹם אִם בָּא אוֹתוֹ הַנָּכְרִי אַחַר הַפֶּסַח (יא) רַשַּׁאי לְהַחֲזִיר לוֹ הֶחָמֵץ, וְלֹא אִכְפַּת לָן בְּמַה שֶּׁנֶּהֱנָה מִזֶּה שֶׁפּוֹרֵעַ חוֹבוֹ. וּבְמָקוֹם דְּיֵשׁ לָחוּשׁ שֶׁיַּחֲזֹר הָעַכּוּ״ם וְיִמְכְּרֶנּוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּאִסּוּר חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, [ב]יֵשׁ לוֹמַר דְּאָסוּר לְהַחֲזִיר לוֹ. (יב) וְיֵשׁ מְקִלִּין בְּעִקַּר דִּין זֶה, וּלְדִידְהוּ לֹא גָּזְרוּ חֲכָמִים בְּחָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח אֶלָּא בַּחֲמֵצוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא בַּחֲמֵצוֹ שֶׁל עַכּוּ״ם הַמַּפְקֵד בְּיַד יִשְׂרָאֵל, (יג) וְיֵשׁ לִסְמֹךְ עֲלֵיהוּ עַל כָּל פָּנִים לְעִנְיַן הַתֵּר הֶנָאָה: (ו) **וַאֲפִלּוּ חָזַר וְהִפְקִידוֹ וְכוּ׳.** שֶׁהֲרֵי הוּא כְּשֶׁלּוֹ מִכֵּיוָן שֶׁקִּבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת, וְאִם כֵּן הָוֵי לֵיהּ כְּמַפְקִיד חֲמֵצוֹ בְּיַד נָכְרִי דְּאָסוּר, כַּמְבֹאָר בְּסָעִיף ד׳. [ג]וַאֲפִלּוּ אִם הַנָּכְרִי הָאַחֵר קִבֵּל עָלָיו כָּל הָאַחֲרָיוּת מִן הַיִּשְׂרָאֵל לְגַבֵּי עַכּוּ״ם רִאשׁוֹן. (טו) וְיֵשׁ מְקִלִּין בָּזֶה, כֵּיוָן דְּמִכָּל מָקוֹם גּוּף הֶחָמֵץ אֵינוֹ שֶׁלּוֹ וְגַם אֵינוֹ בְּבֵיתוֹ, וְאִי מִשּׁוּם דְּקִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת דְּגְנֵבָה וַאֲבֵדָה, הֲרֵי כְּנָגְדּוֹ קִבֵּל הָעַכּוּ״ם הַשֵּׁנִי עַל עַצְמוֹ. וּלְדַעְתָּם הוּא הַדִּין כְּשֶׁמָּכַר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) **רַשַּׁ״י** (ו. ד״ה לעולם) וּמַשְׁמָעוּת בַּהַ״ג (הל׳ פסח פרק כל שעה) וּשְׁאִלְתּוֹת (פרשת צו שאילתא צח) וְרִ״ף כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְבַּ״ן בְּחִדּוּשָׁיו (ו. ד״ה הא דתניא), וְכֵן הוּא גַּם כֵּן מַשְׁמָעוּת הָרַמְבַּ״ם (חמץ ומצה פ״ד ה״ג), וְכֵן כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וְהַגְּרַ״א בְּדִבְרֵי הַמְחַבֵּר: (ג) כֵּן מוֹכִיחַ מִגְּמָרָא לְשִׁיטָה זוֹ: (ד) אֲלִיָּה רַבָּה (סק״ז) וְחֹק יַעֲקֹב (סק״ג) וְהַגְּרַ״ז (סי״א) וּמִקְוֹר חַיִּים (חידושים סק״ב): (ס) רַבֵּנוּ תָּם (ו. ד״ה יחד) וְעִטּוּר (ח״ב קכא:) וּבַעַל הַמָּאוֹר (ב.) וְרַאֲבַ״ד (הובא בראש פ״א סי׳ ו) וְרִיאַ״ז (שלטי הגבורים ב: אות א), וְכֵן נוֹטָה דַּעַת הָרַמְבַּ״ן (ו. ד״ה אבל) וְהָרַשְׁבָּ״א (בתשובה ח״א סי׳ קנו) וְהָרוֹא״ש (פ״א סי׳ ו): (ו) **הֵיינוּ אֲפִלּוּ לְדַעַת הַפּוֹסְקִים דְּסְבִירָא לְהוּ דְּחָמֵץ שֶׁל עַכּוּ״ם שֶׁהוּא מֻפְקָד בְּיַד יִשְׂרָאֵל וּבְאַחֲרָיוּתוֹ, אָסוּר לְאַחַר הַפֶּסַח, וְכָמוֹ שֶׁנִּבְאַר לְקַמִּיהּ:** (ז) טַ״ז (סק״ב) וּלְבוּשׁ (ס״ב) וְהַגְּרַ״ז (שם). וְאַף שֶׁבְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ז) הַכְרֵעַ דִּבְרֵי עֵצֶב מָתָר אֲפִלּוּ בְּאוֹמֵר לוֹ הָא בֵּיתָא קַמָּךְ דְּזֶה גַּם כֵּן מִקְרֵי יִחוּד לוֹ מָקוֹם דְּעַל כָּל פָּנִים אֵינוֹ נוֹטְלוֹ תַּחַת יָדוֹ, מִכָּל מָקוֹם קָשֶׁה לְהַקֵּל כְּלֵי הָאי, מַאַחַר שֶׁהָרַבֶּה רִאשׁוֹנִים פְּלִיגִי עַל עִקַּר דִּינָא דְּיִחוּד לוֹ מָקוֹם. וּבְתוֹסְפְתָּא פֶּרֶק ב׳ (ה״ז) אֵיתָא יִחֵד לוֹ בַּיִת בְּפְנֵי עַצְמוֹ מִזֶּה גַּם כֵּן דְּבָעִינַן יִחוּד גְּמוּר: (ס) כֵּן כָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים: (ע) בַּ״ח (ס״ג) וְשִׁיוּרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט סק״א) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ד) וְהַגְּרַ״ז (סי״א) וּמִקְוֹר חַיִּים (ביאורים סק״ד), וְכֵן מוֹכִיחַ בְּאֵלִיָּה רַבָּה (שם) בְּמַה שֶּׁמְּשַׁמֵּשׁ דִּינָא דְּרַמְ״א דְּהַפְקָיד בְּיַד עַכּוּ״ם אַחַר אֲפִלּוּ לִשִׁיטַת רַבֵּנוּ תָּם, עַיֵּן שָׁם

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (סי״ז) החמיר ואסרו באכילה ובהנאה. **ב]** בשו״ע הרב (שם) כתב דאף במקום שיש לחוש שימכרנו לישראל אחר ויכשל בו מותר להחזירו לו, רק אם יראה מעצמו לעשות הטוב והישר לבער ולשלם להנכרי דמיו כדי שלא תבא תקלה לישראל אחר על ידו תבא עליו ברכה. ובקו״א (סק״ק יד) כתב שמי שאפשר לו שלא להחזיר החמץ להנכרי, בודאי נכון שימנע מזה. **ג]** בשו״ע הרב (סט״ז) כתב שיש להחמיר לכתחילה כהמחמירים, דהיינו שיחזיר הפקדון לבעליו או שימכרנו לנכרי אחר קודם שתגיע שעה ששית בערב פסח, אבל בדיעבד שכבר הגיע שעה ששית שאי אפשר למכרו לנכרי וגם הנכרי בעל החמץ אינו בעיר שיחזירנו לו, יש לסמוך על המקילים.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ב טוּר בְּשֵׁם בַּהַ״ג (הל׳ פסח פרק כל שעה) וְהָרֹא״ש (פ״א סי׳ ד). ג שָׁם בְּשֵׁם רַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ד׳ מֵהִלְכוֹת חָמֵץ וּמַצָּה (ה״ד). ד שָׁם (ה:) בִּבְרַיְיתָא וּבַגְּמָרָא. ה מֵימְרָא דְּרַב שָׁם ו׳ (ע״א). ו בְּרַיְיתָא שָׁם.

וְהִפְקִידוֹ בְּיַד (ג) [ב] (ז) אֵינוֹ יְהוּדִי אַחֵר (הגהות אלפסי פרק קמא דפסחים (שלטי הגבורים ב. אות ג)). (ח) [ב]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֲפִלּוּ אֵינוֹ עָלָיו אֶלָּא שׁוֹמֵר חִנָּם שֶׁחַיָּב בִּפְשִׁיעָה, חַיָּב לְבַעֲרוֹ. [ג]וַאֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ בְּדִין, אֶלָּא שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי אַלָּם וְיִכְפֵּהוּ לְשַׁלֵּם אִם יֹאבַד, חַיָּב לְבַעֲרוֹ. (ג) [ג] (ט) וְיֵשׁ חוֹלְקִים: ב [ד]וְאִם אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ, (ד) [ד] (י) אֵינוֹ חַיָּב לְבַעֲרוֹ, אֲפִלּוּ אִם כָּבוּשׁ תַּחַת יָדוֹ, (יא) כְּגוֹן שֶׁהוּא גֵּר תּוֹשָׁב וְשָׁרוּי עִמּוֹ בֶּחָצֵר. [ה]וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לְפָנָיו (יב) מְחִיצָה גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים, (יג) * כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח וְיֹאכְלֶנּוּ. הַגָּהּ: (יד) וְאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִנִּיחַ חָמֵץ בְּבֵית יִשְׂרָאֵל בְּלֹא רְשׁוּתוֹ, כּוֹפֶה עָלָיו (ה) כֶּלִי (ריב״ש סימן ת״א). וְדַוְקָא בְּיוֹם טוֹב, (ו) (טו) אֲבָל אִם הוּא קֹדֶם יוֹם טוֹב צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מְחִיצָה (עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תמ״ו סָעִיף א׳): ג [ו]אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁנִּכְנַס לְבֵית יִשְׂרָאֵל וַחֲמֵצוֹ בְּיָדוֹ, אֵינוֹ זָקוּק

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

שֶׁמְּרֻצָּה לִקַּח בַּחֲזָרָה וְלִתֵּן דָּמִים תְּמוּרָתוֹ. וְהֶעֱלָה בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה לְהַתִּיר לְהַחֲזִירוֹ לְהָאֵינוֹ יְהוּדִי וּלְקַבֵּל הַדָּמִים, וּבִתְנַאי שֶׁהַדָּגָן לֹא הָיָה נִכָּר בּוֹ בִּקּוּעַ, וְגַם דַּוְקָא אִם בְּשָׁעָה שֶׁלְּקָחָם לֹא הִרְגִּישׁ שֶׁהֵם רְחוּצִים וְהָוֵי מְשִׁיכָה בְּטָעוּת, אֲבָל הַדָּגָן עַצְמוֹ אֵין לְהָקֵל לְהַתִּירוֹ אֲפִלּוּ בִּכְהַאי גַּוְנָא, עַיֵּן שָׁם: [ב] **אֵינוֹ יְהוּדִי אַחֵר.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּשַׁאֲגַת אַרְיֵה סִימָן פ״ה בְּקִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת שֶׁל חֲמֵץ אֵינוֹ יְהוּדִי וְהִפְקִידוֹ אֵצֶל אֵינוֹ יְהוּדִי אַחֵר, אַף שֶׁהַשֵּׁנִי לֹא קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת, שָׁרִי בַּהֲנָאָה אַחַר הַפֶּסַח: [ג] **וְיֵשׁ חוֹלְקִים.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאַף שֶׁבָּזֶה אֵין לִסְמֹךְ עַל הַיֵּשׁ חוֹלְקִים לְעִנְיַן הָאֵינוֹ יְהוּדִי אַלָּם אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד, מִכָּל מָקוֹם עַל דַּעַת רִאשׁוֹנָה שֶׁסּוֹבְרִים דְּדַוְקָא אַחֲרָיוּת דִּגְנֵבָה וַאֲבֵדָה בָּעִינַן, שַׁפִּיר יֵשׁ מָקוֹם לִסְמֹךְ בְּדִיעֲבַד, וְכֵן מְבֹאָר בְּחֹק יַעֲקֹב, עַיֵּן שָׁם, כֵּן הֵשַׁבְתִּי לְשׁוֹאֲלִי דִּבְרֵי בַּאֵר הֵיטֵב אֵלּוּ. וְעַיֵּן בְּשַׁאֲגַת אַרְיֵה סִימָן פ״ח בְּקִבֵּל רַק אַחֲרָיוּת פְּשִׁיעָה, אַף שֶׁחַיָּב לְבַעֵר קֹדֶם פֶּסַח, מִכָּל מָקוֹם הֵיכָא דְּעָבַר וְלֹא בִּעֲרוֹ שָׁרִי בַּהֲנָאָה אַחַר הַפֶּסַח, עַיֵּן שָׁם: ב [ד] **אֵינוֹ.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּתִפְאֶרֶת צְבִי (או״ח סי׳ כה) שֶׁאִם אַנְשֵׁי חַיִל עוֹמְדִים בְּבֵית יִשְׂרָאֵל וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת לוֹ מְחִצָּה, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ צָרִיךְ לֵילֵךְ מִבֵּיתוֹ, דְּכֹל שֶׁאֵינוֹ בְּתוֹרַת

בַּאֵר הֵיטֵב

שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבוֹת שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב׳ סִימָן ט״ו: (ג) **אֵינוֹ יְהוּדִי אַחֵר.** וְאִם קִבֵּל הָאֵינוֹ יְהוּדִי הַשֵּׁנִי אַחֲרָיוּת דִּגְנֵבָה וַאֲבֵדָה, שָׁרִי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א). וְהַחֹק יַעֲקֹב (סק״ה) חוֹלֵק עָלָיו וּמַחְמִיר, וְעַיֵּן בִּפְרִי חָדָשׁ. וְאִם הִפְקִידוֹ בְּיַד בְּעָלָיו שָׁרִי, וְהוּא הַדִּין אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי נָתַן חֲמֵצוֹ בִּרְשׁוּת אֵינוֹ יְהוּדִי וְשָׁם קִבֵּל עָלָיו יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיוּת. הַסְכָּמַת הַפּוֹסְקִים: (ג) **וְיֵשׁ חוֹלְקִים.** וְדַעַת גְּדוֹלֵי הַפּוֹסְקִים כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה. [וְכֵן הַסְכָּמַת חֹק יַעֲקֹב (סק״ח) עַיֵּן שָׁם]. וְאִם הוּא חַיָּב בְּאַחֲרָיוּת מִדִּינָא דְּמַלְכוּתָא, מְחֻיָּב לְבַעֵר לְכֻלֵּי עָלְמָא. חֹק יַעֲקֹב (שם): ב (ד) **אֵינוֹ חַיָּב לְבַעֲרוֹ.** אֲבָל בְּפֶסַח אֵין יָכוֹל לְקַבֵּל כְּלָל פִּקְדוֹן חָמֵץ אֲפִלּוּ בְּלֹא אַחֲרָיוּת כְּלָל. חֹק יַעֲקֹב (סק״ט): (ה) **כְּלִי.** וְאַף עַל גַּב דְּאֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה עַל יְדֵי סָדִין, טוֹב לַעֲשׂוֹת בִּכְפִיַּת הַכְּלִי מֵעַל יְדֵי סָדִין, דְּסָדִין הוֹלֵךְ וּבָא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד): (ו) **אֲבָל אִם הוּא קֹדֶם יוֹם טוֹב.** וְהוּא הַדִּין בְּחֹל הַמּוֹעֵד יֵשׁ לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה אַף עַל פִּי שֶׁעָתִיד לִטְלוֹ לְמָחָר, אֲבָל אִם לֹא הִנִּיחוֹ אֶלָּא לַחֲצִי יוֹם יֵשׁ לְהָקֵל בִּכְפִיַּת כְּלִי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה). וְחֹק יַעֲקֹב (ס״ק יא) כָּתַב דִּיבַעֵר

בֵּאוּר הֲלָכָה

ב * **כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח וְיֹאכְלֶנּוּ. מִסְּתִימַת הַפּוֹסְקִים מַשְׁמַע דְּלָאו דַּוְקָא פַּת שֶׁאֶפְשָׁר לְאָכְלוֹ תֵּכֶף בִּנְטִילָתוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא, אֶלָּא אֲפִלּוּ מִינֵי חָמֵץ שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְאָכְלָם כִּי אִם אַחֲרֵי אֲפִיָּה וּבִשּׁוּל, גַּם כֵּן חָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיִקְחוֹ וִיבַשְּׁלוֹ וְצָרִיךְ מְחִצָּה,** וְלֹא אָמְרִינָן דְּאַדְּהָכִי וְהָכִי יִזְכֹּר שֶׁהוּא חָמֵץ, וְכֵן מַשְׁמַע קְצָת מִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (חמץ ומצה פ״ד ה״ב) שֶׁכָּתַב שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיִסְתַּפֵּק מִמֶּנּוּ, עַיֵּן שָׁם. **וְעַיֵּן בְּסֵפֶר אֵשֶׁל אַבְרָהָם לְהַגָּאוֹן מִבּוּטְשַׁאטְשׁ שֶׁכָּתַב לְהָקֵל בִּכְגוֹן זֶה אִם הַקְּמָחִים אֵינָם וַדַּאי חָמֵץ רַק חֲשַׁשׁ חָמֵץ, עַיֵּן שָׁם שֶׁמְּגַבֵּב אֵיזֶה קֻלּוֹת בְּזֶה. וְדַע עוֹד דַּאֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין אִסּוּר בְּפַת עַכּוּ״ם גַּם כֵּן צָרִיךְ מְחִצָּה,** וְלֹא אָמְרִינָן דִּבְלָאו הָכִי בְּדִילִי מִנֵּהּ, דְּלֹא אָמְרוּ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַחֶדֶר שֶׁהֶחָמֵץ מֻנָּח בּוֹ לְעַכּוּ״ם, גַּם כֵּן שָׁרִי אִם הָעַכּוּ״ם זֶה קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת שֶׁל גְּנֵבָה וַאֲבֵדָה [פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״א)]: (ז) **אֵינוֹ יְהוּדִי אַחֵר.** שֶׁאֵינוֹ בְּעָלָיו, לְאַפּוּקֵי כְּשֶׁחָזַר וְהִפְקִידוֹ (טז) בְּיַד בְּעָלָיו (יז) דְּשָׁרִי, דְּהָוֵי לֵיהּ כִּמְקַבֵּל אַחֲרָיוּת עַל חֲמֵצוֹ שֶׁל עַכּוּ״ם בְּבֵית עַכּוּ״ם דְּשָׁרִי: (ח) **וְיֵשׁ אוֹמְרִים וְכוּ׳.** וּלְכַתְּחִלָּה (יח) יֵשׁ לָחֹשׁ לְדֵעָה זוֹ, (יט) לְפִיכָךְ אִם הָעַכּוּ״ם בַּעַל הַפִּקָּדוֹן לְפָנָיו צָרִיךְ לְהַחֲזִיר לוֹ, וְאִם אֵין הָעַכּוּ״ם כָּאן יַעֲשֶׂה מְכִירַת חָמֵץ וִיבַטֵּל גַּם כֵּן (וְאַף דִּלְהַרְבֵּה פּוֹסְקִים אֵין מוֹעִיל מְכִירָה וּבִטּוּל בְּחָמֵץ שֶׁאֵין הַגּוּף שֶׁלּוֹ, מִכָּל מָקוֹם בִּכְגוֹן זֶה יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַמְּקִלִּין). אַךְ בְּדִיעֲבַד כְּשֶׁכְּבָר הִגִּיעַ שָׁעָה שִׁשִּׁית שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְמָכְרוֹ לְעַכּוּ״ם כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּסִימָן תמ״ג (ס״א), יֵשׁ לִסְמֹךְ (כ) אַסְבָּרָא רִאשׁוֹנָה וְאֵין הַיִּשְׂרָאֵל חַיָּב לְבַעֲרוֹ מִן הָעוֹלָם, אֶלָּא מֻתָּר לְהַשְׁהוֹת חָמֵץ זֶה עַד שֶׁיָּבוֹא בְּעָלָיו הָעַכּוּ״ם לָעִיר, (כא) אֲפִלּוּ בָּא בְּתוֹךְ הַפֶּסַח יַחֲזִיר לוֹ חֲמֵצוֹ מִיָּד בְּבוֹאוֹ, כְּדֵי לָצֵאת מֵחֲשַׁשׁ אִסּוּר שֶׁל תּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בִּשְׁהִיָּה זוֹ לְפִי סְבָרַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים (רַק שֶׁיִּזָּהֵר שֶׁלֹּא יִגַּע בְּיָדָיו כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּסִימָן תמ״ד), וְאַחַר הַפֶּסַח מֻתָּר לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ אֲפִלּוּ לֹא הֶחֱזִירוֹ לִבְעָלָיו: (ט) **וְיֵשׁ חוֹלְקִים.** דְּכֵיוָן שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל לֹא קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת, וְהוּא פָּטוּר מִדִּין הַתּוֹרָה (כג) וּמִדִּין הַמַּלְכוּת, אֵין הֶחָמֵץ נֶחְשָׁב כְּשֶׁלּוֹ עַל יְדֵי כְּפִיַּת הָעַכּוּ״ם. וּמִכָּל מָקוֹם (כג) הָעִקָּר כַּדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה, וְעַיֵּן לְעֵיל סָעִיף קָטָן ד׳. וּמִכָּל מָקוֹם אִם עָבַר עָלָיו וְלֹא בִּעֲרוֹ וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח (כד) אֵין לְהַחְמִיר, וַאֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה מֻתָּר: ב (י) **אֵינוֹ חַיָּב לְבַעֲרוֹ.** אֲבָל בְּפֶסַח אֵינוֹ רַשַּׁאי לְכַתְּחִלָּה לְקַבֵּל כְּלָל פִּקָּדוֹן חָמֵץ אֲפִלּוּ בְּלֹא אַחֲרָיוּת וַאֲפִלּוּ בְּחִנָּם (אַחֲרוֹנִים): (יא) **כְּגוֹן שֶׁהוּא גֵּר תּוֹשָׁב.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁנִּתְיַשֵּׁב בְּאַרְצְךָ וְיַד יִשְׂרָאֵל שׁוֹלֶטֶת עָלָיו, (כה) וַהֲוָה אֲמִינָא שֶׁמָּמוֹנוֹ כְּמָמוֹנְךָ וְצָרִיךְ אַתָּה לְהוֹצִיא פִּקְדוֹנוֹ מֵרְשׁוּתְךָ, קָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא: (יב) **מְחִצָּה.** וּמְחִצָּה שֶׁל סָדִין לֹא סַגִּי, (כו) לְפִי שֶׁהוֹלְכִין וּבָאִין תַּחְתָּיו: (יג) **כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח וְכוּ׳.** וְאַף עַל גַּב דְּבִשְׁאָר אִסּוּרֵי אֲכִילָה וַהֲנָאָה לֹא בָּעִינַן מְחִצָּה, הָכָא שָׁאנֵי, מִשּׁוּם דְּלֹא בְּדִילִי מִנֵּיהּ כֻּלֵּי שַׁתָּא חָיְשִׁינַן שֶׁלֹּא יָבֹא לְאָכְלוֹ, לְהָכִי בָּעִינַן מְחִצָּה לְהֶכֵּרָא. וּבִכְפִיַּת כְּלִי עַל גַּבֵּי הֶחָמֵץ לֹא סַגִּי, דְּדִלְמָא יִנָּטֵל הַכְּלִי לְצֹרֶךְ תַּשְׁמִישׁוֹ וְיִתְגַּלֶּה הֶחָמֵץ, וְלֹא הִתִּירוּ כְּפִיַּת כְּלִי [בְּסִימָן תמ״ו סָעִיף א׳] אֶלָּא בְּמוֹצֵא חָמֵץ בְּבֵיתוֹ בְּיוֹם טוֹב שֶׁאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה, וְגַם שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא לִזְמַן מֻעָט, דְּבַלַּיְלָה יְבַעֲרֶנּוּ: (יד) **וְאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִנִּיחַ וְכוּ׳.** אַשְׁמְעִינַן דְּגַם בְּעַכּוּ״ם שֶׁהִנִּיחַ בְּלִי רְשׁוּתוֹ כְּלָל גַּם כֵּן דִּינָא כְּמוֹ בַּחֲמֵצוֹ אוֹ בְּחָמֵץ שֶׁל נָכְרִי שֶׁהֻפְקַד תַּחַת יָדוֹ, דְּקֹדֶם יוֹם טוֹב צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה דַּוְקָא וּבְיוֹם טוֹב שֶׁאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה צָרִיךְ עַל כָּל פָּנִים כְּפִיַּת כְּלִי. וְהַטַּעַם דְּגַם בָּזֶה חָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יָבֹא לְאָכְלוֹ: (טו) **אֲבָל אִם הוּא קֹדֶם יוֹם טוֹב וְכוּ׳.** שֶׁאֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה, וְהוּא הַדִּין בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב (כז) דְּהַיְנוּ בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹן שֶׁל חֹל הַמּוֹעֵד, מִכֵּיוָן שֶׁאֶפְשָׁר לוֹ בַּעֲשִׂיַּת מְחִצָּה (כח) צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה. וְכֵן אִם הִנִּיחַ הָעַכּוּ״ם בְּחֹל הַמּוֹעֵד גַּם כֵּן צָרִיךְ מְחִצָּה עֲשָׂרָה, אֲפִלּוּ יוֹדֵעַ שֶׁהָעַכּוּ״ם יַחֲזֹר וְיִקָּחֵהוּ אַחַר יוֹם אוֹ יוֹמַיִם. מִיהוּ אִם יוֹדֵעַ שֶׁהָעַכּוּ״ם יַחֲזֹר וְיִקָּחֵהוּ (כט) בְּאוֹתוֹ יוֹם גּוּפָא יֵשׁ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(טז) וְאַף דִּבְעָלָיו לֹא קִבְּלוּ עֲלֵיהֶן שְׁמִירָה רַק בְּתוֹרַת שׁוֹמֵר חִנָּם וְהוּא קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת דִּגְנֵבָה וַאֲבֵדָה, מִכָּל מָקוֹם שָׁרִי: (יז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כַּחֹק יַעֲקֹב (סק״ו): (יח) אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ד) וְחֹק יַעֲקֹב (סק״ז) וְהַגְּרַ״ז (סעיפים ט, יג, טז) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קכ ס״ב): (יט) הַגְּרַ״ז (סט״ז): (כ) אַחֲרוֹנִים הַנַּ״ל: (כא) הַגְּרַ״ז (שם): **(כג) דְּאִם הָיָה חַיָּב מִדִּין הַמַּלְכוּת לְכֻלֵּי עָלְמָא חַיָּב לְבַעֵר** [אַחֲרוֹנִים]: **(כג)** חֹק יַעֲקֹב (סק״ח) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(כד)** דְּבֶאֱמֶת כַּמָּה רִאשׁוֹנִים מְקִלִּין בַּדָּבָר, הָרַאֲבַ״ד (חמץ ומצה פ״ד ה״ד) וְהָרִיטְבָּ״א (ה: ד״ה הא דקביל) וּמַהֲרַ״ם חֲלַאוָה (שם ד״ה בעירו), וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגָדִים (א״א סק״א), עַיֵּן שָׁם: ב **(כה)** רַשִׁ״י (ה: ד״ה נכרי). וּבָרַמְבַּ״ם (חמץ ומצה פ״ד ה״ב) אִיתָא שֶׁאֵין יָכוֹל לְכוּפוֹ לְהוֹצִיא הֶחָמֵץ מֵרְשׁוּתוֹ, עַיֵּן שָׁם. וּמַשְׁמַע מִדְּבָרָיו דְּלָאו דַּוְקָא אַפִּקָּדוֹן קָאֵי, אֶלָּא דְּסָלְקָא דַּעְתָּךְ דְּאָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַנִּיחַ בִּגְבוּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל חָמֵץ אֲפִלּוּ בְּיַד מִי שֶׁאֵינוֹ יִשְׂרָאֵל, קָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא, וְעַיֵּן: **(כו) וְאִם הָיָה קָשׁוּר לְמַטָּה וְאֵינוֹ נָד, שַׁפִּיר דָּמֵי.** עַיֵּן פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ד): **(כז)** הַגְּרַ״ז (ס״ה): **(כח)** טַ״ז (סק״ג) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּעוֹלַת שַׁבָּת (סק״ב) שֶׁמַּשְׁמַע מִנֵּיהּ דְּבָזֶה לֹא הִטְרִיחוּהוּ חֲכָמִים שׁוּב בַּעֲשִׂיַּת מְחִיצָה: **(כט)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ח) וְכֵן מַשְׁמַע בָּרִיבַ״ש סִימָן ת״א. **וְדַע דְּדַעַת חֹק יַעֲקֹב** (ס״ק יא) **הוּא דְּכָל זֶה דַּוְקָא אִם יָרֵא שֶׁיִּתְחַיֵּב לְשַׁלֵּם לְעַכּוּ״ם אִם יְבַעֵר חֲמֵצוֹ, אֲבָל אִם לֹא יִצְטָרֵךְ לְשַׁלֵּם, אֵין לוֹ לַעֲשׂוֹת מְחִיצָה בְּחוֹל הַמּוֹעֵד דְּהוּא טִירְחָא יְתֵרָא, אֶלָּא יִזְרֹק אוֹתוֹ לַחוּץ. וְאֵלִיָּה רַבָּה** (שם) **הֱבִיאוֹ וְהִסְכִּים שֶׁלֹּא כִּדְבָרָיו, וְאֵינוֹ מְחֻיָּב לְאַבֵּד חֲמֵצוֹ שֶׁל עַכּוּ״ם אֲפִלּוּ לֹא יִתְחַיֵּב לְשַׁלֵּם, וְיַעֲשֶׂה מְחִיצָה אֲפִלּוּ בְּחֻלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד:**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah